

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI: za celo leto Din 90— za pol leta Din 45—

NOVIČAS

Uradništvo in upravitelstvo v Kopljarski ulici Šte. 9 — Telefon uradništva Šte. 30 — Telefon upravitelstva Šte. 338

CENE PO POŠTI: za četrt leta Din 22:50 za en mesec Din 7:50

V upravi stane mesečno Din 7—

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Posamezna številka stane 50 p

Pogodba med Rusijo in Vatikanom.

Genova, 11. maja. Sinoči se je podpisala samostojna pogodba med Vatikanom in Rusijo. Pogodba obsega dva člena, ki zagotavljata svobodo veroizpovedi in delovanja katoliških misijonarjev v Rusiji. O vrnitvi cerkvenega premoženja pogodba ne govori.

To je drugi veliki uspeh, ki ga žanje Cicerin v Genovi. Najprvo samostojna, velikopotezna pogodba z Nemčijo, sedaj javna, formalna pogodba z Vatikanom. Če je prva pogodba odprla Rusiji dalekosežne politične in gospodarske možnosti, ji zagotavlja pogodba z Vatikanom neprecenljive vrednosti moralnega in kulturnega značaja.

Cerkev je s tem aktom dokazala, da so ji vsi gospodarski in družabni sistemi družbe le relativnega pomena, da je vzvišena nad vsemi sestavi v človeški družbi in da ji je glavna misel varstvo versko-moralnega življenja in udestvovanja v človeku in družbi. Čeprav ta akt ne pomeni formalnega priznanja sovjetskega sistema, pomeni pa dejansko priznanje sovjetske vlade. Ne pomeni in nikdar ne more pomeniti priznanja terorja, pomeni pa, da je tudi v sovjetskem sistemu mogoča in potrebna moralna poglobitev. In na to meri pogodba o verski svobodi v Rusiji.

Neplačani državni računi.

Delavci nosijo posledice.

Trbovelje, 12. maja. (Izv.) Včeraj se je mudila v Ljubljani deputacija delavstva trboveljske premogokopne družbe radi zvišanja draginjskih doklad.

Tunel.

Toder bodi kakor bodi, tunel ni zahteval v šestih letih več žrtev od drugih tehničnih vstopov. Skupno 1715 človeških življenj, sorazmerno nizka številka.

Deseti oktober sedmega leta pa je bil za Allana črn dan. Allan je ponavadi vsako leto v oktobru izvršil generalno nadzorovanje ameriškega gradišča, kar je zahtevalo več dni. Inženirji in uradniki so ga nazivali »sodnji dan«. 4. oktobra je nadzoroval »City«.

Drugi dan se je odpravil s Hobbyjem, Harrimanom in inženirjem Barmannom v tunel. Nadzorovanje v tunelu je trajalo več dni, kajti Allan je pregledal vsako postajo, vsak stroj, vsako izogibalno, vsako preseko, vsako skladišče. Kakor hitro so končali na enem kraju, so s signalisti ustavili vlak, zavili ga na vagon ter se potegnili za postajo dalje.

vajo delavci od vlade, da plača družbi, kar ji država dolguje, potem šele bo mogoče delavcem zvišati plače.

Nevarnost popolne brezpravnosti delavstva. Odločen nastop Gostičarja in dr. Gosarja proti odpravi ministrstva za socialno politiko.

Belgrad, 10. maja. Poslanca Jože Gostičar in dr. Gosar sta danes v imenu Jugoslovanskega kluba vložila na ministrskega predsednika Pašića naslednje energično vprašanje: Gospod predsednik ministrskega sveta!

Vse moderne in kulturne države skušajo urediti socialno vprašanje in vzeti v varstvo delavstvo in delo pred neznosnim in delavske krvi nikdar sitim kapitalističnim sistemom današnje dobe.

Vsled tega bi bilo pred celim svetom smešno in pred kulturno javnostjo nerazumljivo, ako bi hotela kraljevska vlada Ju-

Genova, 11. maja. Nocoj ob sedmih je ruska delegacija izročila odgovor na spomenico zaveznikov. Odgovor, ki je zelo obširen, ugotavlja dosedanje neuspehe konference, za kar pa krivde ne nosi Rusija.

Poglavje o poročnih darilih.

ZOPET NOV ATENTAT NA ZEPE DRŽAVNIH NAMEŠČENCEV. Ali je res, kar se govori? Čul sem od uradnika, ki mi je pripovedoval iz gotovega vira, da se je na »merodajnem«

se združili vsi ti čudni in grozorni glasovi, tunel je mlec, ropotal, reščal, in nenadoma je vlak zapeljal v čisto vihor piska, hrusche in trušče, da nisi več razumel nič lastne besede. Stirideset kilometrov za vrtalnim strojem je tunel bobnel kakor velikanski ovan roga, ki je zaril v pekló. Tu so slepela delavska torišča od luči in žarometov kakor belorazbeljeni plavži.

Vest, da je Allan v tunelu, se je razbežala kakor požar v vetru. Kamor je prišel — umazan od prahu in blata, da ga ni bilo spoznati, in vendar so ga takoj zapazili. — So začele čete prepevati: »Pesem o Macu«:

»Three cheers and a tiger for him! (Trikrat živijo in poklon pred njim.) Čepico pred Macom z glave, Mac je naš mož, Mac je dečko, ki vse zna, God damn you, yes, tako fant je Mac, Three cheers and a tiger for him!«

in ne plačuje obveznosti, valed česar morajo zopet trpeti delavci. Delovna ljudstva nosi posledice sedanjega režima, ki ima denar za komisije in porodice, ne pa za potrebne stvari. Kam gre naš denar? Zakaj moramo trpeti tako bedo?

goslavlja v interesu roparskega kapitalizma ukiniti ministrstvo za socialno politiko.

Pa zakonu o redu in radu je delavstvu in to osobito v državnih podjetjih vzeta vsaka zakonita možnost delavske samoobrane. Vsled tega je delavstvo izročeno na milost in nemilost raznim upraviteljem državnih podjetij. To stanje napram delavstvu je sposobno naše države ponižati do nepravne države pred vsem svetom.

Ministrstvo za socialno politiko je bilo za delavstvo vsaj mala nada zaščite. Ako se to ukine, potem delavstvo ne bo imelo v državne oblasti nobene vere več in se bo po pravici smatralo brezpravnim, če tudi ustvarja s svojim delom blagostanje vseh.

Z ozirom na to vprašamo: Ali je istina, da namerava vlada ukiniti ministrstvo za socialno politiko?

Rusi izročili odgovor.

vori o prepovedi ruske propagande. Dalje se izreka proti temu, da bi se urejalo maloazijsko vprašanje brez sodelovanja Turčije. Odgovor ugotavlja tudi nezadostne protioveznosti zavezniških vlad nasproti zahtevam, ki jih terjajo od Rusije glede carskih dolgov.

dar. Načrt je bil neki ta-le: Potem, ko je zadržnil bančni sindikat svoje sicer dobro rejene in do vrha polne možnjčke, in izjavil kratkotalno, da ne da nič za nakup Windsehgrätzova vile, in se tudi lov na veleposesniške in tovarniške ovce, ki se niso dale devolji v živo ostrico, ni obnešel, — kaj si izmislil iznajdljiva glava gospoda pokrajinskega namestnika »ministra«

Na transportnih kamena so sedeli izmenjeni delavci in vlaki so med drdramjem in klopotom puščali odmev pesmi za seboj v rovu.

dne v mesecu — sicer državni nameščence nima več pare! — se mu bo odtegnil slodnevni zaslužek, in to bi zneslo v celi Sloveniji pri vsem beraštvu že lepo vsotico.

Mi, ko smo čuli to naravnost grandiozno vest, smo se prijeli za svoje že plešaste glave. Ali je mogoče — ali ni? Ko nam je pa tovariš uradnik zatrdil, da je načrt resen, in da je uradništvo v Mariboru že celo razpravljalo, koliko najmanj bi bila v stanu in pripravljeno prispevati, smo se odločili za to-le javno vprašanje na gospoda pokrajinskega namestnika: Ali je res — ali ni res? Odgovor, prosimo naj bo kratek, toda točen. Mialimo, da govorimo iz srca vseh državnih nameščencev, če pravimo: Mi vsi od dvornega svetnika do zadnjega sluge si ne moremo kupiti niti par podplatov, za vse drugo pa je zaprto naša srca in so zaprte naše roke, ker so naši možnjčki suhi do dna.

»Novi čas« je pisal, da bo g. Hribar kmalu odžagan. Naravno; saj pa tudi sam žaga vejo, na kateri sedi. Državni nameščenci.

Višek upravnega škan-dala.

TAKO »RESUJE« BELGRAD! Star sem točno 65 let, lasje so mi že vsi izpadli, hvala Bogu. Če bi jih še imel, bi mi bili snoči vatali po koncu, ko sem kot star in vester državni uradnik poslušal to le povest, ki se je resnično dogodila: Finančni straži v Ljubljani je naklonil Belgrad dve puški. Take puške so potrebne ter pri finančni straži običajne. In Belgrad je poslal v Ljubljano dve. Bile so lepo zavite v lep papir, da se med potjo ne pokvari. Ko so papir odvijali, so videli, da je popisan. Ko so začeli brati, so videli, da je na papirju pisano nekaj o slovenskih zadevah. Ko so prebrali en kos, so videli, da je to akt, naslovljen na finančno ministrstvo v Belgradu — iz Ljubljane.

čas vozcih vlakih z gradivom. Rov je bil tu gozd neotesanih podbojev, ogrodje tramov; tresel ga je lak nepojmljiv hrušč in trušč, da si ga kar pozabljali in vedno iznova doživljali. Vročina (48° C) je trgala podboje in tramovje, dasi so jih često oblivali z vodo in vetrovodi neprestano poliskali v rov sveč, hladen veter. Zrak je bil slab, predihan, dušč je janski zrak.

V mali preseki je ležal od olja umazan, napolnag mrlč. Neki monter, ki ga je bila zadela kap. Ležal je tu, okoli njega je divjalo delo in hitri koraki so skakali preko njega. Niti oči mu niso zatisljili. Potem so prišli v »peklo«. Sredi tulečih, prašnih vrtnicev je stal majhen, kot zemlja rumen Japonec, nepremičen kakor saha ter dajal optična povelja. Zdaj rdeče; zdaj belo je slepil svetlobni snop njegovga reflektorja, in včasih se usul v zelenem curku v graščorijčkih ljudi, da so se zdeli kakor mrlči, ki še garajo.

Tu se ni nihče zanje zmenil. Nič pozdrava, nič petja, čisto izčrpani ljudje, ki so napol brezzavestni počivali. Celo ozirali so se morali nanje, da jih ni pobil podboj, ki so ga hropčeti može vlekl čez grašč, ali kamen, ki ga je vuhelo šest parov mišičastih, obdrgnjenih rok na gare.

